

Dnr 2/319/2001

Datum: 7.2.2001

Ersätter föreskrift: 106.12

dnr 10/319/99, 22.6.2000

Gäller fr.o.m. 31.3.2001

tills vidare

1 (52)

Ändringarna är markerade genom
understrykning

Till holdingsammanslutningarna

Till kreditinstitut

Till Sparbanksinspektionen

Till det centralinstitut som avses i andelsbankslagen

FÖRESKRIFT OM RAPPORTERING AV KAPITALBASEN OCH DEN GRUPPBASERADE KAPITALBASEN FÖR TÄCKNING AV MARKNADSRISKER

Finansinspektionen meddelar med stöd av 4 § 2 punkten och 11 § 2 mom. lagen om finansinspektionen och 5a, 78a, 78c, 79a och 81a § kreditinstitutslagen följande föreskrift om rapportering av kapitalbasen och den gruppbaserade kapitalbasen för täckning av marknadsrisker i kreditinstitut. Föreskriften beaktar rådets direktiv 93/6/EEG av den 15 mars 1993 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (EGT nr L 141, 11.6.1993, s. 1), direktiv 98/31/EG (398L0031, EGT nr L 204, 21.7.1998, s. 13–25) och direktiv 98/33/EG (398L0033, EGT nr L 204, 21.7.1998, s. 29–36).

Innehåll

	Sida
1 Räckvidd.....	6
2 Undantag för litet handelslager	7
3 Kapitalkravet i konsolideringsgrupper	9
4 Beräkning av kapitalkravet och rapportering till Finansinspektionen	10
5 Svarsnoggrannhet	10
6 Definitioner.....	11
6.1 Företag	11
6.2 Handelslager	11
6.3 Positionsrisker i handelslagret	13
6.4 Avvecklings- och motpartsrisker i handelslagret	13
6.5 Marknadsrisker	14
6.6 Icke avvecklade affärer	14
6.7 Kreditaffärer	14
6.8 Värdepapper	14
6.9 Värdepapper av samma slag	15
6.10 Ränteavtal	15
6.11 Fordringsbevis	15
6.12 Aktier	15
6.13 Derivatkontrakt	15
6.14 Icke standardiserade derivatkontrakt	16
6.15 Standardiserade derivatkontrakt.....	16
6.16 Optioner	16
6.17 Mycket likvida aktier	16
6.18 Brett diversifierade aktieindex.....	16
6.19 Teckningsförändelser.....	17
7 <u>Optionsrisker</u>	17
8 Värdering av handelslagret	17

9	Interna kontrollsystem.....	17
10	Användning av egna modeller för beräkning av kapitalkravet för marknadsrisker	18
11	Rapportering av avtalsparters försummelse	18
12	Placeringsfundsandelar	18
Bilaga 1	Beräkning av positionsrisker i handelslagret.....	19
1	Definitioner som används vid beräkning av positionsrisker	19
2	Beräkning av positioner i derivatkontrakt	20
2.1	Beräkning av positioner i ränteterminer och räntefutures.....	20
2.2	<u>Beräkning av optionspositioner</u>	21
2.3	Beräkning av positioner i räntesvappar och i ränte- och valutasvappar ..	21
2.4	Beräkning av positioner i valuteterminer.....	22
2.5	Nettning av positioner i derivatkontrakt vid beräkning av generella risker i ränteavtal.....	22
3	Användning av känslighetsmodeller för beräkning av positioner	22
4	Återköpsavtal (repor) och värdepapperslåneavtal.....	23
5	Beräkning av positionsrisker i ränteavtal.....	23
5.1	Specifika risker i ränteavtal	23
5.2	Generella risker i ränteavtal.....	25
5.2.1	Allmänna principer.....	25
5.2.2	Löptidsbaserad beräkningsmetod	25
5.2.3	Durationsbaserad beräkningsmetod.....	28
5.3	Andra risker i ränteavtal	29
6	Beräkning av positionsrisker i aktier i handelslagret	30
6.1	Beräkning av netto- och bruttopositioner i aktier	30
6.2	<u>Kapitalkrav för specifika aktierisker i handelslagret</u>	30
6.3	Kapitalkrav för generella aktierisker i handelslagret	31
6.4	Andra aktierisker.....	31

7	Teckningsförbindelser för värdepapper i handelslagret.....	31
Bilaga 2	Beräkning av avvecklings- och motpartsrisker i handelslagret.....	33
1	Avvecklingsrisker i handelslagret.....	33
2	Motpartsrisker i handelslagret	34
2.1	Kreditaffärer	34
2.2	Återköps- och återförsäljningsavtal (repor och omvända repor) och värdepappers- och råvarulån.....	34
2.3	Icke standardiserade derivatkontrakt.....	35
2.4	Andra motpartsrisker	35
3	Andra risker.....	35
Bilaga 3	Beräkning av valutakurs- och guldrisker	36
1	Beräkning av kapitalkravet för valutakurs- och guldrisker enligt tvåstegsmetoden	36
2	Tillämpning av nuvärdesmetoden vid beräkning av valutapositioner.....	39
3	Valutor vars växelkurser är bundna till varandra genom avtal	39
4	Andra risker.....	39
Bilaga 4	Råvarurisker	40
1	Allmänt	40
2	Råvarupositioner och råvaruderivat vid beräkningen av kapitalkrav	40
3	Löptidsbaserad beräkningsmetod.....	41
4	Förenklad beräkningsmetod.....	42

Bilaga 5	Egna modeller	43
1	Villkor för användning av egen modell.....	43
2	Villkor för beräkning av specifika risker.....	45
3	<u>Beräkning av generella risker med egen modell</u>	46
4	Beräkning av specifika risker med egen modell	48
Tabell 1	Kapitalkrav för generella risker i ränteavtal Löptidsbaserad beräkningsmetod.....	49
Tabell 2	Kapitalkrav för generella risker i ränteavtal Durationsbaserad beräkningsmetod	50
Tabell 3	Kreditvärderingsinstitut och "investment grade"-kategorin.....	51

1 Räckvidd

Kreditinstitut och kreditinstituts konsolideringsgrupper som avses i kreditinstitutslagen skall beräkna kapitalkravet för positionsrisker och avvecklings- och motpartsrisker i handelslagret, valutakurs- och råvarurisker i hela verksamheten och andra motsvarande risker enligt denna föreskrift.

Kapitalkravet i kreditinstitut för andra poster än de som räknas till handelslagret beräknas enligt 76–78 § kreditinstitutslagen och Finansinspektionens föreskrift 106.7 och för posterna i handelslagret enligt denna föreskrift, om inte posterna avdras från kapitalbasen eller Finansinspektionen på ansökan av kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning gör ett undantag enligt 78c § kreditinstitutslagen. Kapitalkravet för valutakurs- och råvarurisker i hela verksamheten beräknas enligt denna föreskrift.

Kapitalkravet för positionsrisker och avvecklings- och motpartsrisker i handelslagret beräknas enligt bilagorna 1 och 2 till denna föreskrift.

Kapitalkravet för kreditinstitutens valutakurs- och guldrisker i hela verksamheten beräknas enligt bilaga 3 till denna föreskrift.

Kapitalkravet för kreditinstitutens råvarurisker i hela verksamheten beräknas enligt bilaga 4 till denna föreskrift.

Beräkning av kreditinstitutens positions-, valutakurs- och råvarurisker med hjälp av egna modeller utförs enligt bilaga 5.

Ett kreditinstitut eller dess holdingsammanslutning får med stöd av 78c § kreditinstitutslagen ansöka om undantag enligt denna föreskrift.

Kapitalkravet i konsolideringsgrupper beräknas enligt denna föreskrift.

2 Undantag för litet handelslager

Ett kreditinstitut får hos Finansinspektionen ansöka om tillstånd att inte behöva beräkna kapitalkravet för positionsriskerna och avvecklings- och motpartsriskerna i handelslagret enligt bilagorna 1 och 2 till denna föreskrift utan få inräkna handelslagrets poster i riskvägda fordringar, investeringar och åtaganden utanför balansräkningen enligt 76–78 § kreditinstitutslagen och Finansinspektionens föreskrift 106.7.

För beräkning av kapitalkravet i en konsolideringsgrupp får ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som är moderföretag i konsolideringsgruppen eller en holdingsammanslutning för sådana kreditinstitut eller värdepappersföretag ansöka om tillstånd hos Finansinspektionen att inte behöva beräkna kapitalkravet för positionsriskerna och avvecklings- och motpartsriskerna i sitt handelslager eller i handelslagret i företag inom konsolideringsgruppen i enlighet med denna föreskrift.

Även om ett företag har fått tillstånd att inte behöva beräkna kapitalkravet för positionsriskerna och avvecklings- och motpartsriskerna i handelslagret enligt bilagorna 1 och 2 till denna föreskrift, måste det dock beräkna kapitalkravet för valutakurs- och guldrisker enligt bilaga 3 till denna föreskrift och råvarurisker enligt bilaga 4.

För tillståndet krävs att värdet av handelslagret inte permanent överskrider 5 % och aldrig 6 % av balansomslutningen i det senast fastställda bokslutet plus summan av åtaganden utanför balansräkningen, och inte permanent ett markbelopp motsvarande 15 miljoner ecu eller 100 miljoner mark och aldrig ett markbelopp motsvarande 20 miljoner ecu eller 140 miljoner mark.

Vid beräkning av förhållandet mellan värdet av handelslagret och balansomslutningen plus summan av åtaganden utanför balansräkningen beaktas handelslagrets värdepapper, råvaror och andra avtal än derivatkontrakt och andra åtaganden utanför balansräkningen med vilka marknadsrisken överförs på det rapporterade företaget till marknadsvärdet. Derivatkontrakt beaktas till det absoluta värdet av sina underliggande instrument både vid beräkning av värdet av handelslagret och vid beräkning av summan av åtaganden utanför balansräkningen. Värdet av ett derivatkontrakts underliggande instrument beräknas enligt dokumentet Klassificeringar och definitioner i materialet om myndigheternas förenhetligade datainsamling på följande sätt:

Ränteterminer, -futures och -optioner, räntesvappar och ränte- och valutasvappar beräknas enligt det underliggande instrumentets nominella värde (se klass O 0904).

Dnr 2/319/2001

Datum: 7.2.2001

Ersätter föreskrift: 106.12

dnr 10/319/99, 22.6.2000

Gäller fr.o.m. 31.3.2001

tills vidare

8 (52)

Ändringarna är markerade genom
understrykning

Aktieterminer och aktiefutures beräknas enligt det underliggande instrumentets sannolika värde (se klass O 0905).

Valuteterminer, -futures och -optioner, aktieindexterminer, -futures och -optioner, aktieoptioner och andra terminer, futures och optioner beräknas enligt kontraktsvärdet (se klass O 0906).

I åtaganden utanför balansräkningen inräknas inte bara derivatkontrakt utan också andra åtaganden utanför balansräkningen. Andra åtaganden utanför balansräkningen beaktas enligt kontraktsvärdet (se klass O 0906). Absolutbeloppen av de skulder som skyddar handelslagret adderas till värdet av handelslagret.

Vid beräkning av förhållandet mellan värdet av handelslagret och balansomslutningen plus summan av åtaganden utanför balansräkningen införs absolutbelopp i såväl täljare som nämnare. Varken förmedlingsfordringar eller förmedlingsskulder beaktas vid beräkning av förhållandet.

Både värdet av handelslagret och summan av derivatkontrakt upptas i beräkningen enligt situationen på rapportdagen.

Om värdet av kreditinstitutets handelslager överskrider 6 % av balansomslutningen i det senast fastställda bokslutet plus summan av åtaganden utanför balansräkningen eller ett markbelopp motsvarande 20 miljoner ecu eller 140 miljoner mark, skall positionsriskerna och avvecklings- och motpartsriskerna i handelslagret beräknas enligt denna föreskrift. Om värdet av kreditinstitutets handelslager oavbrutet under en längre tid än fem bankdagar åt gången överskrider 5 % av balansomslutningen i det senast fastställda bokslutet plus summan av åtaganden utanför balansräkningen eller ett markbelopp motsvarande 15 miljoner ecu eller 100 miljoner mark, skall positionsriskerna och avvecklings- och motpartsriskerna i handelslagret likaså beräknas enligt denna föreskrift. Överskridningar av de ovan nämnda gränserna skall omedelbart meddelas Finansinspektionen.

Företagets interna kontrollsystem, administrativa rutiner och interna redovisningsmetoder skall vara sådana att man kan försäkra sig om att förhållandet mellan värdet av företagets handelslager och balansomslutningen plus summan av åtaganden utanför balansräkningen kan beräknas med tillräcklig noggrannhet.

3 Kapitalkravet i konsolideringsgrupper

Om ett kreditinstitut eller en holdingsammanslutning är ett sådant moderföretag för en konsolideringsgrupp som avses i Finansinspektionens allmänna anvisning 105.1 om gruppbaserad tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, beräknas det kapitalkrav som avses i denna föreskrift och i Finansinspektionens föreskrift 106.7 inte bara för kreditinstitutet utan även för kreditinstitutets konsolideringsgrupp.

Kapitalbasen för kreditinstitutets eller holdingsammanslutningens konsolideringsgrupp beräknas med stöd av Finansinspektionens föreskrift 106.6 om rapportering av kapitalbas och gruppbaserad kapitalbas för kreditinstitut och värdepappersföretag.

Kapitalkravet för positionsrisk i handelslagret och valutakurs- och råvarurisk i hela verksamheten för ett kreditinstituts konsolideringsgrupp fås genom summering av konsolideringsgruppens samtliga företags kapitalkrav för dessa risker.

Vid beräkning av kapitalkravet för avvecklings- och motpartsrisk i handelslagret för ett kreditinstituts konsolideringsgrupp kan beloppet av posterna i handelslagret beräknas med hjälp av de principer som följs vid uppgörandet av koncernbokslutet.

För den övriga verksamheten beräknas kapitalkravet enligt Finansinspektionens föreskrift 106.7 om rapportering av kapitalbasen och den gruppbaserade kapitalbasen för täckning av kreditrisker.

Om ett undantag har gjorts för ett kreditinstitut eller ett företag inom samma konsolideringsgrupp i fråga om dess skyldighet att beräkna kapitalkravet för positionsrisk och avvecklings- och motpartsrisk i handelslagret enligt denna föreskrift, kan företagets handelslager lämnas obeaktat vid beräkning av kapitalkravet för positionsrisk och avvecklings- och motpartsrisk i konsolideringsgruppens handelslager. Däremot skall företagets hela verksamhet inkl. posterna i handelslagret inräknas i riskvägda fordringar, investeringar och åtaganden utanför balansräkningen enligt Finansinspektionens föreskrift 106.7 vid beräkning av kapitalkravet i konsolideringsgruppen.

Ett kreditinstitut som är dotterföretag till ett annat finländskt kreditinstitut eller värdepappersföretag eller till vilket ett annat finländskt kreditinstitut eller värdepappersföretag har ett sådant förhållande som avses i 5 § 2 mom. 2 eller 3 punkten kreditinstitutslagen behöver inte separat rapportera uppgifter med tanke på det gruppbaserade kapitalkravet.

4 Beräkning av kapitalkravet och rapportering till Finansinspektionen

Kapitalkravet och kapitaltäckningsgraden för marknadsrisker samt avvecklings- och motpartsrisker i handelslagret rapporteras till Finansinspektionen kvartalsvis, för de tre första kvartalen senast den 15 maj, den 15 augusti och den 15 november och för det sista kvartalet senast den sista februari. För en konsolideringsgrupp rapporteras det gruppbaseade kapitalkravet och den gruppbaseade kapitaltäckningsgraden för marknadsrisker samt avvecklings- och motpartsrisker i handelslagret på motsvarande sätt.

Sparbanksinspektionen skall inom ovan nämnda tidsfrister tillstålla Finansinspektionen rapporterna om kapitalkravet och kapitaltäckningsgraden för sparbankerna och deras konsolideringsgrupper, såvida Finansinspektionen inte bestämt något annat för en enskild bank.

Uppgifter om kapitalkravet och kapitaltäckningsgraden i ett medlemskreditinstitut inom det centralinstitut som avses i andelsbankslagen och i medlemskreditinstitutets konsolideringsgrupp rapporteras endast till centralinstitutet inom den tidsfrist som fastställts av detta, såvida Finansinspektionen inte bestämt något annat för ett enskilt medlemskreditinstitut. Centralinstitutet tillställer Finansinspektionen uppgifterna från ovan nämnda medlemskreditinstitut och deras konsolideringsgrupper inom ovan nämnda tidsfrister. Andelsbanker som inte är medlemmar i det centralinstitut som avses i andelsbankslagen rapporterar sina uppgifter om kapitalkravet och kapitaltäckningsgraden direkt till Finansinspektionen, såvida Finansinspektionen inte bestämt något annat för en enskild bank eller bankgrupp.

5 Svarsnoggrannhet

Beloppen anges i tusen mark. Från och med rapporten för det första kvartalet 1999 kan beloppen anges i mark eller euro. Rapportering i euro måste införas i rapporterna för 2002. Eurobeloppen anges i tusen euro. Företag inom samma konsolideringsgrupp bör använda samma rapporteringsvaluta.

6 Definitioner

6.1 Företag

Med företag avses ett kreditinstitut och ett företag inom samma konsolideringsgrupp som detta.

6.2 Handelslager

Till företagets handelslager räknas:

- 1) värdepapper, råvaror och derivatkontrakt som företaget har förvärvat i avsikt att på kort sikt dra nytta av faktiska eller förväntade differenser mellan anskaffnings- och försäljningspriser eller andra förändringar av priser eller räntesatser och
- 2) skulder och derivatkontrakt som skyddar de poster som avses ovan i punkt 1 samt
- 3) poster som är jämförbara med posterna i punkterna 1–2.

Till exempel positioner som uppstår genom återförsäljningsavtal (omvända repor) är poster som avses i punkt 3, förutsatt att villkoren i avsnitt 6.4 uppfylls.

Positionerna i posterna i handelslagret eller i poster som skyddar dessa kan vara antingen korta eller långa.

Avsikten med en värdepappers-, råvaru- eller derivattransaktion avgör om papperet hör till handelslagret. Posterna i handelslagret har förvärvats för att företaget på kort sikt skall dra nytta av förändringar i priserna. Av derivatkontrakten kan de derivatkontrakt som skyddar andra poster än posterna i handelslagret anses stå utanför handelslagret.

Handslagret skall definieras konsekvent enligt principer som godkänts och undertecknats av ledningen. Positioner anses höra till handelslagret åtminstone då

- a) positionerna dagligen värderas utgående från sitt marknadspris i företagets interna riskhanteringssystem

- b) en person som bedriver handel har rätt att självständigt fatta beslut om positionerna inom i förväg fastställda limiter
- c) positionerna uppfyller övriga konsekvent tillämpade kriterier som fastställts för företagets handelslager.

I handelslagret inräknas endast sådana poster som företaget har förvärvat för egen räkning eller vars risker bärs av företaget.

De poster som inte hör till företagets handelslager utgör företagets övriga verksamhet, dvs. finansieringsverksamhet, som regleras av Finansinspektionens föreskrift 106.7 om rapportering av kapitalbasen och den gruppbaseade kapitalbasen för täckning av kreditrisker.

En position i ett enskilt värdepapper eller derivatkontrakt eller en enskild post som skyddar handelslagret kan inte samtidigt inräknas såväl i handelslagret som i finansieringsverksamheten. Däremot kan likartade värdepapper ingå i både handelslagret och finansieringsverksamheten.

Också de poster som skyddar handelslagret värderas dagligen utgående från sitt marknadspris på samma sätt som posterna i handelslagret.

Om en lång position i företagets handelslager består av värdepapper eller derivatkontrakt vars underliggande instrument är sådant att värdepapperen eller derivatkontrakten enligt 75 § kreditinstitutslagen skall avdras från kreditinstitutets kapitalbas, inräknas positionen inte i handelslagret vid beräkning av positionsrisker enligt denna föreskrift, utan den avdras från kreditinstitutets kapitalbas enligt 75 § kreditinstitutslagen. Skulle positionen dock minska kapitalkravet för specifika eller generella risker i handelslagret, kan den beaktas i handelslagret.

Vid beräkning av en position av ovan nämnda slag, som skall avdras från kapitalbasen, beaktas endast sådana derivatkontrakt vars underliggande instrument överlåts.

Dokumentation av handelslagret

Den dokumenterade avsikten med en post i balansräkningen eller med ett derivatkontrakt avgör om posten skall inräknas i handelslagret. Dokumentationen skall basera sig på principer som godkänts och undertecknats av ledningen. Enligt dessa principer skall posterna inräknas i handelslagret eller lämnas utanför detta eller anses skydda

handelslagret. Utgående från den dokumenterade avsikten skall företaget alltid kunna motivera för Finansinspektionen varför en post ingår i handelslagret eller i den övriga verksamheten. Av principerna skall vidare framgå enligt vilka grunder poster kan överföras mellan handelslagret och den övriga verksamheten. Då en post överförs från handelslagret till den övriga verksamheten och vice versa skall överföringspriset alltid dokumenteras.

6.3 Positionsrisker i handelslagret

Positionsrisker i handelslagret består av generella och specifika risker. Med generella risker avses risker som föränleds av den allmänna marknadsutvecklingen. Med specifika risker avses risker som föränleds av emittenten av värdepapperet eller emittenten av derivatkontraktets underliggande instrument.

6.4 Avvecklings- och motpartsrisker i handelslagret

Med avvecklings- och motpartsrisker i handelslagret avses följande risker, som beror på

- icke avvecklade affärer (avvecklingsrisk)
- kreditaffärer där en fordran har uppstått för företaget (motpartsrisk vid kreditaffär)
- återköpsavtal (repor) och avtal om utlåning av värdepapper eller råvaror i handelslagret (motpartsrisker i återköpsavtal och avtal om utlåning av värdepapper eller råvaror)
- återförsäljningsavtal (omvända repor) och avtal om inlåning av värdepapper eller råvaror (motpartsrisk som beror på återförsäljningsavtal eller inlåning av värdepapper eller råvaror), förutsatt att villkoren antingen i punkterna 1–3 eller punkt 4 nedan uppfylls:
 - 1) positionerna värderas dagligen
 - 2) säkerhetsbeloppet justeras enligt prisförändringarna för det värdepapper eller råvaror som avtalet gäller
 - 3) enligt avtalet kvittas den ena avtalspartens åtaganden automatiskt och omedelbart mot den andra partens åtaganden, om den senare blir insolvent

- 4) avtalen har slutits mellan parter som bedriver professionell handel med finansiella instrument. Sådana parter är kreditinstitut och värdepappersföretag som har fått koncession i Finland. Sådana parter är dessutom utländska kreditinstitut jämförbara med finländska kreditinstitut enligt 76 §, grupp II kreditinstitutslagen, värdepappersföretag som har fått koncession i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och av Finansinspektionen godkända värdepappersföretag utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Avtalen skall slutas enligt marknadspraxis. Avtal med kortare löptid än tre dagar rapporteras inte.

- icke standardiserade derivatkontrakt (motpartsrisiker i icke standardiserade derivatkontrakt).

Dessutom beräknas motpartsrisiker i provisions-, kommissions- och dividendfordringar som gäller poster i handelslagret och i andra motsvarande poster (andra motpartsrisiker).

6.5 Marknadsrisiker

Med marknadsrisiker avses positionsrisiker i handelslagret och valutakurs- och råvarurisker.

6.6 Icke avvecklade affärer

Med icke avvecklade affärer avses värdepappersaffärer som inte har avvecklats på avtalad avvecklingsdag. Med sådana affärer avses emellertid inte återköpsavtal (repor) eller återförsäljningsavtal (omvända repor) och inte heller utlåning eller inlåning av värdepapper.

6.7 Kreditaffärer

Med kreditaffärer avses affärer där företaget har betalat värdepapper innan dessa tagits emot eller överlåtit värdepapper innan likvid erhållits för dem.

6.8 Värdepapper

Med värdepapper avses värdepapper enligt 1 kap. 2 § 1 mom. värdepappersmarknadslagen, inkl. värdepapper som företaget själv har emitterat.

6.9 Värdepapper av samma slag

Med värdepapper av samma slag avses

- 1) fordringsbevis som i samma emission har emitterats av samma emittent och som har samma förfalldag, ränta och företrädesrätt och som gäller samma valuta
- 2) aktier och andelar av samma emittent, vilka enligt bolagsordningen eller stadgarna medför samma röstetal och samma rätt vid utbetalning av emittentens medel.

6.10 Ränteavtal

Med ränteavtal avses fordringsbevis, derivatkontrakt vars underliggande instrument är ett fordringsbevis eller vars tillhörande prestationsskyldighet bestäms enligt förändringar i räntan eller i ett index som grundar sig på den, valutaterminskontrakt samt andra poster vars värde förändras vid en ränteförändring.

6.11 Fordringsbevis

Med fordringsbevis avses värdepapper som hänför sig till främmande kapital samt sådana värdepapper som gäller eget kapital och vars avkastning bestäms enligt kapitalet och på tidsbasis; konvertibla skuldebrev jämföras med fordringsbevis om det är sannolikt att den rätt som hänför sig till dem inte utnyttjas.

6.12 Aktier

Med aktier avses aktier och andra andelar i en sammanslutnings eget kapital samt konvertibla skuldebrev, om det är sannolikt att utbytesrätten utnyttjas; med aktier jämföras derivatkontrakt vars underliggande instrument utgörs av aktier eller aktieindex.

6.13 Derivatkontrakt

Med derivatkontrakt avses derivatinstrument enligt 1 kap. 2 § lagen om värdepappersföretag.

6.14 Icke standardiserade derivatkontrakt

Med icke standardiserade derivatkontrakt avses andra derivatkontrakt än de som nedan definieras som standardiserade derivatkontrakt.

6.15 Standardiserade derivatkontrakt

Med standardiserade derivatkontrakt avses derivatkontrakt vars villkor fastställs i reglerna för en sådan derivatbörs där ett dagligt säkerhetskrav ställs för samtliga derivatkontrakt eller för det aktuella enskilda derivatkontraktet. Villkoren gäller inte optionspremier och priset på en termins underliggande instrument eller motsvarande nyckeltal.

6.16 Optioner

Med optioner avses avtal enligt 1 kap. 2 § 1 mom. lagen om handel med standardiserade optioner och terminer. Aktierna, obligationerna eller råvarorna kan antingen överlåtas eller avvecklas mot likvid.

6.17 Mycket likvida aktier

Med mycket likvida aktier avses aktier som hör till FOX-indexet, aktier som en behörig myndighet i ett land som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har definierat som likvida samt andra aktier som hör till ett brett diversifierat aktieindex som godkänts av Finansinspektionen.

6.18 Brett diversifierade aktieindex

FOX-indexet anses vara ett brett diversifierat aktieindex. Brett diversifierade aktieindex är också de aktieindex som behöriga myndigheter i länder som hör till Europeiska samarbetsområdet har godkänt som brett diversifierade i sitt eget land och vars aktier av dessa myndigheter anses som mycket likvida. Brett diversifierade aktieindex är även

Australien	All Ords
Japan	Nikkei 225
Kanada	TSE 35
USA	S&P 500

6.19 Teckningsförbindelser

Med teckningsförbindelser avses förbindelser där ett företag förbinder sig att utan förbehåll teckna ett avtalat antal värdepapper till ett avtalat pris.

7 Optionsrisker

[]

Företaget skall ha sådana system att de risker som uppstår i samband med optioner kontinuerligt kan övervakas. Dessutom skall företaget ha interna limiter med tanke på optionsrisker. []

8 Värdering av handelslagret

Företaget skall för varje post som inräknas i handelslagret ha detaljerade av företagets ledning utfärdade bestämmelser om hur marknadsvärdet fastställs.

Företag som skall beräkna kapitalkravet för positionsrisker och avvecklings- och motpartsrisker i handelslagret enligt denna föreskrift skall ha sådana system att handelslagrets marknadsvärde kan beräknas dagligen.

Företaget skall fastställa rutinerna för uppdatering av marknadspriserna och optionernas volatilitet. I rutinerna bör t.ex. ingå ett ställningstagande om vid vilken tidpunkt priserna och volatiliteterna uppdateras. Det fastställda förfarandet skall följas konsekvent.

9 Interna kontrollsystem

Företaget skall förfoga över ett system för beräkning av de risker och positioner som avses i denna föreskrift. Med detta system skall positionerna kontinuerligt kunna beräknas med tillräcklig noggrannhet.

Företaget skall vidare ha ett system för uppföljning och kontroll av ränterisker i hela affärsverksamheten.

De interna kontrollsystemen, de administrativa rutinerna och de interna redovisningsmetoderna i företaget och dess konsolideringsgrupp skall vara sådana att

man kan förvissa sig om att företaget och dess konsolideringsgrupp kontinuerligt uppfyller kraven i denna föreskrift.

10 Användning av egna modeller för beräkning av kapitalkravet för marknadsrisker

Företaget kan ansöka om tillstånd hos Finansinspektionen att använda en egen modell för beräkning av positionsrisker i ränteavtal och aktier och för beräkning av kapitalkravet för positionsriskerna samt för beräkning av valutakurs- och råvarurisker och kapitalkravet för dem. Användningen av egna modeller har beskrivits i bilaga 5.

11 Rapportering av avtalsparters försummelse

Företaget skall omedelbart rapportera till Finansinspektionen sådana försummelse av motpartsförpliktelser till följd av motpartens insolvens som gäller värdepappers återköpsavtal (repor) och återförsäljningsavtal (omvända repor) eller värdepapperslåneavtal.

12 Placeringsfondsandelar

Kapitalkravet för placeringsfondsandelar beräknas enligt 76 och 78 § kreditinstitutslagen och Finansinspektionens föreskrift 106.7.

Bilaga 1 Beräkning av positionsrisker i handelslagret

1 Definitioner som används vid beräkning av positionsrisker

I denna bilaga avses med

nettoposition i ett värdepapper differensen mellan långa och korta positioner i fråga om värdepapper av samma slag,

nettoposition i ett derivatkontrakt differensen mellan köp- och försäljningsavtal som grundar sig på ett identiskt derivatkontrakt,

lång position en position som ger eller kan ge kreditinstitutet rätt eller skyldighet att ta emot pengar, värdepapper eller derivatkontrakt,

kort position en position som ger eller kan ge kreditinstitutet rätt eller skyldighet att överlåta pengar, värdepapper eller derivatkontrakt,

deltats värde en förändring i priset på en option som beror på en förändring i det underliggande instrumentets pris,

regeringars och annan centralförvaltnings poster posterna i grupp I i 76 § 1 mom. kreditinstitutslagen,

lågriskposter posterna i grupp II i 76 § 1 mom. kreditinstitutslagen. Som lågriskposter anses dessutom skuldebrev som minst erhållit betyget "investment grade" enligt tabell 3, om det rapporterade kreditinstitutet inte känner till att emittenten i fråga gett ut några skuldebrev med motsvarande företrädesrätt som har lägre kreditvärdering än "investment grade". Penningmarknadsinstrument värderas på motsvarande sätt. Om emittenten finns på en kontrollista för omklassificering under "investment grade"-nivån kan emittentens skuldebrev inte längre inräknas i lågriskposterna.

2 Beräkning av positioner i derivatkontrakt

2.1 Beräkning av positioner i ränteterminer och räntefutures

Ränteterminer, räntefutures samt köp och försäljning av fordringsbevis på termin behandlas som en kombination av långa och korta positioner.

Ränteterminskontrakt och andra motsvarande kontrakt indelas i två positioner på följande sätt:

- den första positionen gäller perioden fram till förfalldagen för räntefuturen eller stängningsdagen för ränteterminen
- den andra positionen gäller perioden fram till förfalldagen för det underliggande instrumentet
- om positionens återstående löptid är över ett år utgörs positionens belopp av nuvärdet av positionens nominella belopp eller av marknadsvärdet av det underliggande instrumentet. Om positionens återstående löptid är under ett år kan det nominella värdet uppges som positionens belopp. Den första och andra positionens återstående löptid fastställs separat.

När det gäller räntefutures, ränteterminer och köp och försäljningar av fordringsbevis på termin avses med lång position sådana positioner där kreditinstitutet har avtalat om en ränta som det får i framtiden, medan med kort position avses sådana positioner där kreditinstitutet har avtalat om en ränta som det betalar i framtiden.

Till exempel en lång räntefuture betraktas som en kombination av en skuld som förfaller till betalning på futures förfalldag och ett sådant innehav vars förfalldag är densamma som förfalldagen för instrumentet eller för räntefutures fiktiva underliggande instrument.

På motsvarande sätt betraktas enligt ovanstående definition ett sålt ränteterminskontrakt som en lång position vars förfalldag är densamma som stängningsdagen plus kontraktets giltighetstid och som en kort position vars förfalldag är densamma som stängningsdagen.

För räntefuturernas och ränteterminskontraktens del lämnas såväl den långa som den korta positionen obeaktade vid beräkning av kapitalkravet för specifika risker i ränteavtal.

Köp av fordringsbevis på termin behandlas som en skuld som förfaller till betalning på kontraktets valuteringsdag och som en lång position i fordringsbeviset. Vid beräkning av specifika risker i ränteavtal beaktas inte skulden, medan själva fordringsbeviset beaktas i ifrågavarande kolumn.

2.2 Beräkning av optionspositioner

Optioner som gäller värdepapper och derivatkontrakt i handelslagret beaktas vid beräkning av de specifika och generella riskerna till det deltakorrigerade värdet av de underliggande instrumenten. Om inte deltats värde kan fås från marknaden, används en optionsprissättningsmodell som godkänts av Finansinspektionen.

Ränteoptionerna indelas i två positioner på samma sätt som räntetermins- och räntefuturkontrakt. Vardera positionens marknadsvärde multipliceras med optionens delta.

2.3 Beräkning av positioner i räntesvappar och i ränte- och valutasvappar

Räntesvappar behandlas på samma sätt som fordringsbevis i handelslagret. Därför behandlas en räntesvap enligt vilken kreditinstitutet erhåller en rörlig ränta och kreditinstitutet själv betalar en fast ränta som en lång position i ett sådant fordringsbevis med rörlig ränta vars löptid bestäms enligt närmaste räntejusteringstidpunkt och som en kort position i ett sådant fordringsbevis med fast ränta vars löptid bestäms enligt räntesvappens löptid.

Ränte- och valutasvapparna behandlas som räntesvappar i de valutor som kontraktet gäller.

2.4 Beräkning av positioner i valutaterminer

Positioner i sådana valutaterminer vars återstående löptid är under ett år kan uppges till nominellt belopp.

2.5 Nettning av positioner i derivatkontrakt vid beräkning av generella risker i ränteavtal

Om ett kreditinstitut inte använder känslighetsmodeller för att fastställa positionerna vid beräkning av generella risker i ränteavtal, kan Finansinspektionen på ansökan av kreditinstitutet bevilja tillstånd att netta positioner till följd av derivatkontrakt om:

- positionsvärdena är lika stora och i samma valuta. Euron och eurovalutorna utgör samma valuta.
- referensräntorna för positioner med rörlig ränta eller räntorna för positioner med fast ränta ligger mycket nära varandra
- nästa räntejusteringstidpunkt eller för positioner med fast ränta den återstående löptiden ligger inom följande gränser:
 - från rapportdagen mindre än en månad; samma dag
 - från rapportdagen en månad eller mer, dock högst ett år; skillnaden får vara högst sju dagar
 - från rapportdagen över ett år; skillnaden får vara högst 30 dagar.

3 Användning av känslighetsmodeller för beräkning av positioner

Kreditinstitut som värderar sina derivatkontrakt till marknadsvärdet och beräknar ränterisker i derivatkontrakten utgående från diskonterade kassaflöden kan använda känslighetsmodeller för att beräkna sina positioner. Användningen av känslighetsmodeller kräver att kreditinstitutet har fått Finansinspektionens godkännande att använda modellen och att Finansinspektionen har kontrollerat modellen. Positioner som beräknats med känslighetsmodeller kan vid beräkning av generella risker i ränteavtal beaktas antingen enligt den löptidsbaserade beräkningsmetoden eller den durationsbaserade beräkningsmetoden.

Känslighetsmodeller kan användas för beräkning av positionerna i ränteavtal.

Positioner som beräknas enligt en modell av denna typ skall vara lika känsliga för ränteförändringar som motsvarande kassaflöden. Denna känslighet skall uppskattas enligt ett sampel där räntor tas från avkastningskurvan på ett sådant sätt att minst en tas från varje löptidskategori i tabell 1. Förändringarna i de räntor som valts ut för samplet skall vara oberoende av varandra.

4 Återköpsavtal (repor) och värdepapperslåneavtal

Den som säljer värdepapper skall beakta värdepapperen i återköpsavtal (repor) och den som lånar ut värdepapper skall beakta värdepapperen i värdepapperslåneavtal vid beräkning av det kapitalkrav som avses i denna föreskrift, om dessa värdepapper ingår i handelslagret.

5 Beräkning av positionsrisk i ränteavtal

5.1 Specifika risker i ränteavtal

För beräkning av kapitalkravet för specifika risker i ränteavtal beräknas nettopositionerna separat för varje valuta. Samtliga eurovalutor rapporteras som en klumpsumma.

Nettopositionerna värderas till marknadsvärdet.

Nettopositionerna omräknas till rapporteringsvalutan enligt Finlands Banks/ECB:s medelkurs på rapportdagen.

Specifika risker bestäms utgående från emittenten av fordringsbevis eller emittenten av derivatkontraktens underliggande instrument och instrumentets återstående löptid.

Kapitalkravet beräknas på följande sätt:

Nettopositionerna hänförs till nedan nämnda kategorier enligt återstående löptid och multipliceras med koefficienten för kategorin i fråga. Då de vägda positionernas absolutbelopp summeras erhålls kapitalkravet.

	Koefficient
a) Regeringars och annan centralförvaltnings poster	0.00 %
b) Lågriskposter, högst 6 månader	0.25 %
c) Lågriskposter, över 6 månader men högst 24 månader	1.00 %
d) Lågriskposter, över 24 månader	1.60 %
e) Andra poster	8.00 %

Den korta positionen i förvärvade optioner beaktas inte och den långa positionen multipliceras med koefficienten för det underliggande instrumentet. Den långa positionen i utfärdade optioner beaktas inte och den korta positionen multipliceras med koefficienten för det underliggande instrumentet.

Valuta-, aktie- eller råvaruterminer beaktas inte vid beräkning av specifika risker.

Sådana räntesvappar där riskerna i det underliggande instrumentet utgörs av ränterisker beaktas inte. En sådan räntesvap är t.ex. ett räntesvappkontrakt som grundar sig på interbankräntor. Däremot beaktas sådana räntesvappar vars ränta baserar sig på en enskild emittents skuldebrev.

Räntefutures och ränteterminskontrakt beaktas inte vid beräkning av specifika riskier.

Köp av fordringsbevis genom terminskontrakt behandlas som en skuld som förfaller till betalning på kontraktets valuteringsdag och som en lång position i det aktuella ränteavtalet. Skulden beaktas inte, medan själva ränteavtalet uppges i ifrågavarande kolumn.

Skuldposter med vilka handelslagret har skyddats beaktas inte.

Vid beräkning av specifika risker i ränteavtal beaktas derivatkontrakt endast om deras ränta grundar sig på ett sådant skuldebrev av en enskild emittent som beaktas när specifika risker beräknas. Valutakursrelaterade derivatkontrakt beaktas inte vid beräkning av specifika risker.

För andra derivatkontrakt än standardiserade derivatkontrakt beräknas inte bara specifika risker utan även motpartsrisker på det sätt som stadgas i avsnitt 2.3 i bilaga 2 till denna föreskrift.

5.2 Generella risker i ränteavtal

5.2.1 Allmänna principer

Kapitalkravet för generella risker beräknas separat för varje valuta. Positioner i olika valutor får inte nettas mot varandra. Samtliga eurovalutor rapporteras som en klumpsumma.

Vid beräkning av generella risker i ränteavtal värderas positionerna till marknadsvärdet.

Nettopositionerna omräknas till rapporteringsvalutan enligt Finlands Banks/ECB:s medelkurs på rapportdagen.

Generella risker bestäms för instrument med fast ränta utgående från den återstående löptiden och för instrument med rörlig ränta utgående från närmaste räntejusteringstidpunkt.

Vid beräkning av generella risker beaktas även de skuldposter på passivsidan i balansräkningen som skyddar handelslagret.

Generella risker beräknas enligt den metod (löptidsbaserad beräkningsmetod) som beskrivs nedan i avsnitt 6.2.2, om inte Finansinspektionen på ansökan av kreditinstitutet beviljar tillstånd till att använda den metod (durationsbaserad beräkningsmetod) som beskrivs nedan i avsnitt 6.2.3 eller de känslighetsmodeller som avses ovan i avsnitt 3.

5.2.2 Löptidsbaserad beräkningsmetod

Ränteavtalen fördelas på löptidskategorier enligt tabell 1. Ränteavtalen indelas också enligt sin ränta, så att i de olika kategorierna rapporteras ränteavtal med en ränta som är lägre än 3 % och ränteavtal med en ränta som är 3 % eller högre.

Diskonteringspapper, nollkupongobligationer och andra motsvarande ränteavtal rapporteras som ränteavtal "med en ränta som är lägre än 3 %".

Kapitalkravet för generella risker i ränteavtal beräknas i två steg. Först vägs alla positioner enligt sin löptid för att beräkna kapitalkravet. Därefter kan kapitalkravet minskas, om det i samma löptidskategori enligt tabell 1 finns en vägd position med motsatt förtecken. En nedsättning av kapitalkravet är också tillåten även om de vägda positionerna med motsatt förtecken hör till skilda löptidskategorier. I så fall beror minskningen på om de vägda positionerna hör till samma zon i tabell 1 och vilken zon det är. Zonerna är tre till antalet.

Nettopositionerna i ränteavtal fördelas på löptidskategorierna i tabell 1. Ränteavtal med rörlig ränta hänförs till den löptidskategori som bestäms enligt närmaste räntestämningstidpunkt och avtal med fast ränta till den löptidskategori som motsvarar deras löptid. I tabell 1 specificeras dessutom de ränteavtal vars ränta är 3 % eller högre och de vars ränta är lägre än 3 %. Sedan vägs nettopositionerna med koefficienterna i kolumn 4 i tabell 1.

Härefter beräknas summan av de vägda långa nettopositionerna och summan av de vägda korta nettopositionerna i varje löptidskategori. Det belopp av vägda långa positioner i en viss löptidskategori som motsvarar beloppet av vägda korta positioner i samma löptidskategori utgör den matchade vägda positionen i löptidskategorin. Den återstående långa eller korta positionen är den icke matchade vägda positionen i löptidskategorin. Sedan beräknas summan av de matchade vägda positionerna i samtliga löptidskategorier.

De icke matchade vägda långa positionerna inom löptidskategorierna i varje zon summeras för beräkning av den icke matchade vägda långa positionen för varje zon. På motsvarande sätt beräknas den icke matchade vägda korta positionen för löptidskategorierna i varje zon. Den matchade vägda positionen för zonen erhålls genom jämförelse av zonens icke matchade vägda långa position med zonens icke matchade vägda korta position. Den icke matchade vägda långa position för zonen som motsvarar zonens icke matchade vägda korta position utgör zonens matchade vägda position. Differensen mellan zonens icke matchade vägda långa och korta positioner utgör zonens icke matchade vägda position.

Först jämförs den icke matchade vägda långa (korta) positionen för zon 1 med den icke matchade vägda korta (långa) positionen för zon 2. Den icke matchade vägda långa (korta) position för zon 1 som motsvarar den icke matchade vägda korta (långa) positionen för zon 2 utgör den matchade vägda positionen mellan zonerna 1 och 2. Härefter görs samma beräkning för den vid den första beräkningen icke matchade vägda positionen för zon 2 och den icke matchade vägda positionen för zon 3, så att den matchade vägda positionen mellan zonerna 2 och 3 erhålls.

Dnr 2/319/2001

Datum: 7.2.2001

Ersätter föreskrift: 106.12

dnr 10/319/99, 22.6.2000

Gäller fr.o.m. 31.3.2001

tills vidare

27 (52)

Ändringarna är markerade genom
understrykning

Den matchade vägda positionen mellan zonerna 2 och 3 kan beräknas innan den matchade vägda positionen mellan zonerna 1 och 2 beräknas.

Till sist matchas den vid de två första beräkningarna icke matchade vägda positionen för zon 1 med den icke matchade vägda positionen för zon 3, så att den matchade vägda positionen mellan zonerna 1 och 3 erhålls.

De absoluta beloppen av de icke matchade positionerna i varje löptidskategori, zon och mellan zonerna summeras.

Kapitalkravet för generella risker i ränteavtal utgörs av summan av följande poster:

- a) 10 % av summan av de matchade vägda positionerna för samtliga löptidskategorier
- b) 40 % av den matchade vägda positionen för zon 1
- c) 30 % av den matchade vägda positionen för zon 2
- d) 30 % av den matchade vägda positionen för zon 3
- e) 40 % av de matchade vägda positionerna mellan zonerna 1 och 2 samt zonerna 2 och 3
- f) 150 % av den matchade vägda positionen mellan zonerna 1 och 3
- g) 100 % av de återstående icke matchade positionerna.

5.2.3 Durationsbaserad beräkningsmetod

Med Finansinspektionens tillstånd kan kreditinstitutet i stället för den ovan beskrivna löptidsbaserade beräkningsmetoden använda en durationsbaserad beräkningsmetod för att beräkna generella risker i ränteavtal som ingår i handelslagret, förutsatt att kreditinstitutet använder den valda beräkningsmetoden kontinuerligt och konsekvent.

Vid användning av den durationsbaserade beräkningsmetoden beräknas utgående från marknadsvärdet för varje ränteavtal med fast ränta den interna ränta som utgör ränteavtalets diskonteringsränta, enligt vilken summan av nuvärdena av ränteavtalets kassaflöden är lika stor som ränteavtalets marknadsvärde. För ränteavtal med rörlig ränta används varje ränteavtals marknadsvärde vid beräkning av den interna räntan samtidigt som kapitalet antas förfalla till betalning vid nästa räntejusteringstidpunkt.

Utgående från dessa uppgifter beräknas den modifierade durationen enligt följande formel:

modifierad duration

$$\frac{Duration(D)}{(1+r)}$$

där

$$D = \frac{\sum_{t=1}^m \frac{tC_t}{(1+r)^t}}{\sum_{t=1}^m \frac{C_t}{(1+r)^t}}$$

r = ränteavtalets interna ränta

C_t = kassaflöde vid tidpunkten t

m = total löptid

Varje ränteavtal hänförs till respektive zon i tabell 2 utgående från avtalets modifierade duration.

Den durationsvägda positionen för varje ränteavtal erhålls genom att ränteavtalets marknadsvärde multipliceras med dess modifierade duration och med den antagna ränteförändring för ränteavtalet som motsvarar denna modifierade duration (kolumn 3 i tabell 2).

De durationsvägda långa och korta positioner som på detta sätt beräknats inom varje zon matchas för beräkning av den durationsvägda matchade och icke matchade positionen för varje zon. Den matchade positionen är det belopp med vilket de långa och de korta positionerna inom varje zon täcker varandra.

Efter detta beräknas de icke matchade durationsvägda positionerna för varje zon.

Sedan beräknas positionerna på samma sätt som vid löptidsbaserad beräkning.

De icke matchade positionernas absolutbelopp i varje löptidskategori, i varje zon och mellan zonerna summeras.

Kapitalkravet utgörs av summan av följande belopp:

- a) 2 % av den matchade durationsvägda positionen för varje zon
- b) 40 % av de matchade durationsvägda positionerna mellan zonerna 1 och 2 samt zonerna 2 och 3
- c) 150 % av den matchade durationsvägda positionen mellan zonerna 1 och 3
- d) 100 % av de återstående icke matchade durationsvägda positionerna.

5.3 Andra risker i ränteavtal

Ränteavtal kan ingå i beräkningarna av inte bara positionsrisker utan också avvecklingsrisker och motpartsrisker och valutakursrisker. Kapitalkravet för dessa risker skall beräknas separat.

6 Beräkning av positionsrisker i aktier i handelslagret

6.1 Beräkning av netto- och bruttopositioner i aktier

Vid beräkning av specifika och generella risker i aktier som ingår i handelslagret beräknas först nettositionen i aktier av samma slag.

Nettopositioner i aktier av samma slag omräknas till rapporteringsvalutan enligt Finlands Banks/ECB:s medelkurs på rapportdagen.

Efter att nettositionerna i aktier av samma slag har beräknats summeras alla långa respektive alla korta nettositioner. Summan av dessa båda belopp i absoluta tal utgör bruttototalpositionen och differensen mellan dessa båda belopp nettototalpositionen. Vid beräkning av brutto- och nettototalpositionen adderas respektive subtraheras således olika bolags aktier.

Derivatkontrakt vars underliggande instrument utgörs av aktier räknas vid beräkning av specifika och generella risker som positioner i det underliggande instrumentet. Derivatkontrakt vars underliggande instrument utgörs av ett aktieindex kan indelas i positioner i enskilda aktier.

Alternativt kan derivatkontrakt vars underliggande instrument utgörs av ett aktieindex behandlas på samma sätt som enskilda aktier utan att derivatkontrakten spjälks upp på positioner som gäller det underliggande instrumentet. Vid beräkning av nettositionen i en aktie är det emellertid inte tillåtet att netta sådana derivatkontrakt vars underliggande instrument är ett aktieindex och som inte är helt identiska.

Kapitalkravet för specifika risker i sådana standardiserade terminer och optioner vars underliggande instrument utgörs av ett brett diversifierat aktieindex är 0 %.

6.2 Kapitalkrav för specifika aktierisker i handelslagret

Kapitalkravet för specifika aktierisker är 4 % av bruttototalpositionen.

Kapitalkravet för specifika risker i mycket likvida aktier är 2 % av bruttototalpositionen. Då får emellertid värdet av nettositionen i en enskild aktie inte under några förhållanden överskrida 10 % av bruttototalpositionen i samtliga aktier. Om nettositionen i en enskild likvid aktie överskrider 5 %, men uppgår till högst 10 % av

bruttototalpositionen i samtliga aktier, får bruttototalpositionen för sådana aktier under inga förhållanden överskrida 50 % av bruttototalpositionen i samtliga aktier. Om värdet av de mycket likvida aktierna eller en mycket likvid aktie överskrider dessa gränser, tillämpas på samtliga aktier i handelslagret ett kapitalkrav på 4 % för specifika risker.

6.3 Kapitalkrav för generella aktierisker i handelslagret

Kapitalkravet för generella aktierisker i handelslagret är 8 % av nettototalpositionen.

Kapitalkravet för ränterisker i aktie- och aktieindexterminer och -futures i handelslagret rapporteras i samband med de generella ränteriskerna. Till exempel förvärvade aktieterminer rapporteras vid beräkning av de generella ränteriskerna som korta positioner.

6.4 Andra aktierisker

Aktier kan ingå i beräkningen av inte bara positionsrisker utan även avvecklingsrisker och motpartsrisker och valutakursrisker. Kapitalkravet för dessa risker skall beräknas separat.

7 Teckningsförbindelser för värdepapper i handelslagret

Risker till följd av ett företags teckningsförbindelser för värdepapper i handelslagret bestäms utgående från den tid som förflutit från tidpunkten då förbindelsen trätt i kraft.

Nettopositionen i teckningsförbindelser beräknas genom att sådana teckningsförbindelser som ingåtts av tredje part till förmån för företaget avdras från företagets teckningsförbindelser. Utgående från den tid som förflutit görs dessutom följande procentuella avdrag från den position som beräknats på detta sätt:

på dagen för teckningsförbindelsens ikraftträdande	100 %
en bankdag efter teckningsförbindelsens ikraftträdande	90 %
2–3 bankdagar efter teckningsförbindelsens ikraftträdande	75 %
4 bankdagar efter teckningsförbindelsens ikraftträdande	50 %
5 bankdagar efter teckningsförbindelsens ikraftträdande	25 %

Dnr 2/319/2001

Datum: 7.2.2001

Ersätter föreskrift: 106.12

dnr 10/319/99, 22.6.2000

Gäller fr.o.m. 31.3.2001

tills vidare

32 (52)

Ändringarna är markerade genom
understrykning

Då över 5 bankdagar har förflutit efter teckningsförbindelsens ikraftträdande får inget avdrag längre göras.

Med kontrakt som slutits avses sådana teckningsförbindelser där företaget förbinder sig att utan förbehåll teckna ett avtalat antal värdepapper till ett avtalat pris.

Nettopositionen i teckningsförbindelser beaktas vid beräkning av specifika och generella risker i ränteavtal och aktier.

Bilaga 2 Beräkning av avvecklings- och motpartsrisiker i handelslagret

1 Avvecklingsrisiker i handelslagret

Om affärer som gäller värdepapper eller råvaror i handelslagret inte har avvecklats på avtalad avvecklingsdag och dröjsmålet uppgår till minst fem bankdagar måste kreditinstitutet räkna ut den prisdifferens som bildas mellan marknadspriset och ett lägre, avtalat försäljningspris, om kreditinstitutet är säljare, och den differens som bildas mellan det avtalade anskaffningspriset och ett lägre marknadspris, om kreditinstitutet är köpare. Beloppen av prisdifferenserna summeras separat för varje nedan nämnd period. Avvecklingsriskerna i handelslagret bestäms av summan av de ovan nämnda prisdifferenserna. För beräkning av kapitalkravet skall prisdifferenserna multipliceras med koefficienten enligt metod A i nedanstående tabell.

Avvecklingsrisiker i handelslagret beräknas emellertid inte i fråga om återköpsavtal (repor) eller återförsäljningsavtal (omvända repor) och inte heller i fråga om värdepappers- eller råvarulåneavtal.

Med Finansinspektionens tillstånd får företaget beräkna kapitalkravet så, att kontraktetspris för varje affär som inte är avvecklad 5–45 dagar efter avvecklingsdagen multipliceras med koefficienten enligt metod B i nedanstående tabell. Om dröjsmålet är 46 bankdagar eller längre, kräver en sådan prisdifferens mellan marknadspriset och kontraktetspris som kan förorsaka kreditinstitutet förlust full täckning.

Bankdagar efter avtalad avvecklingsdag	Metod A koefficient	Metod B koefficient
5–15	8 %	0,5 %
16 – 30	50 %	4,0 %
31 – 45	75 %	9,0 %
46 eller fler	100 %	100 % av prisdifferensen

För värdepapper och råvaror i handelslagret beräknas inte bara kapitalkravet för avvecklingsrisiker utan posterna kan även ingå i beräkningen av marknadsrisiker eller motpartsrisiker och därför beräknas även kapitalkravet för dessa risker.

2 Motpartsrisiker i handelslagret

2.1 Kreditaffärer

Företaget skall ha en tillräckligt stor kapitalbas för att täcka motpartsrisiker i affärer som gäller värdepapper i handelslagret då det har betalat för värdepapperen innan det har tagit emot dem eller då det har överlåtit värdepapperen innan det har erhållit likvid för dem. Då det vid en värdepappersaffär förflutit mer än en dag sedan betalningen eller överlåtelsen av värdepapperen till ett annat land, skall kapitalkravet beräknas från den dagen. Ovanstående gäller också affärer med råvaror i handelslagret.

Kapitalkravet är 8 % av betalningen eller värdepapperets (eller råvarans) marknadsvärde beroende på vad företagens fordran gäller efter vägning med motpartens riskkoefficient, som bestäms enligt 76 och 78 § kreditinstitutslagen och Finansinspektionens föreskrift 106.7.

2.2 Återköps- och återförsäljningsavtal (repor och omvända repor) och värdepappers- och råvarulån

Företaget skall ha en tillräckligt stor kapitalbas för att täcka motpartsrisiker i återköpsavtal (repor) som gäller värdepapper i handelslagret och motpartsrisiker i utlåning av värdepapper som ingår i handelslagret. Detta gäller motpartsrisiker som förorsakas av differensen mellan värdepapperens marknadsvärde och avtalade anskaffningspris (= det lånade beloppet) eller säkerhetens marknadspris, då denna differens är positiv.

Likaså skall företaget ha en tillräckligt stor kapitalbas för att täcka de motpartsrisiker i återförsäljningsavtal (omvända repor) och inlåning av värdepapper som förorsakas av differensen mellan det belopp som företaget lånat ut (eller den säkerhet som företaget ställt vid inlåning av värdepapper) och de mottagna värdepapperens marknadsvärde, då denna differens är positiv. Detta gäller avtal som uppfyller villkoren i avsnitt 6.4. Om villkoren inte uppfylls skall motpartsrisiken i en omvänd repa eller ett avtal om värdepappersinlåning beräknas och rapporteras enligt bestämmelserna i Finansinspektionens föreskrift 106.7.

Ovan nämnda kapitalkrav gäller också återköps- och återförsäljningsavtal avseende råvaror och utlåning och inlåning av råvaror.

Kapitalkravet är 8 % av det riskbelopp som beräknats på ovan nämnda sätt och som vägts med motpartens riskkoefficient, som bestäms enligt 76 och 78 § kreditinstitutslagen och Finansinspektionens föreskrift 106.7.

Motpartsrisiker i köp av tillgångar på termin beräknas och rapporteras enligt Finansinspektionens föreskrift 106.7.

2.3 Icke standardiserade derivatkontrakt

Motpartsrisiker i valutakurs-, ränte-, aktie- och råvarurelaterade icke standardiserade derivatkontrakt i handelslagret beräknas enligt Finansinspektionens föreskrift 106.7.

2.4 Andra motpartsrisiker

Företaget skall ha en tillräckligt stor kapitalbas för att täcka provisions-, kommissions-, dividend- och räntefordringar förknippade med handelslagret. Med provisions-, kommissions-, dividend- och räntefordringar avses i balansräkningen upptagna fordringar av detta slag till följd av poster i handelslagret.

Kapitalkravet är 8 % av fordringens belopp efter vägning med motpartens riskkoefficient, som bestäms enligt 76 och 78 § kreditinstitutslagen.

3 Andra risker

För poster som ingår i handelslagret beräknas inte bara kapitalkravet för motpartsrisiker utan dessa poster kan även ingå i beräkningarna av positionsrisiker i ränteavtal och aktier samt valutakurs- och råvarurisker och därför beräknas för posterna även kapitalkravet för dessa risker.

Bilaga 3 Beräkning av valutakurs- och guldrisker

1 Beräkning av kapitalkravet för valutakurs- och guldrisker enligt tvåstegsmetoden

Kapitalkravet för företagets valutakurs- och guldrisker beräknas på basis av företagets samtliga poster i utländsk valuta och guld. Företaget skall beräkna sina valutapositioner separat för varje valuta, dock inte för euron och eurovalutorna.

Vid beräkning av valuta- och guldpositioner beaktas alla de poster som ger upphov till valutakurs- eller guldrisker för företaget oberoende av när posten registreras i bokföringen.

Först beräknas företagets öppna nettoposition i varje valuta och i guld, dock inte i euro och i eurovalutorna. Den öppna nettopositionen i en valuta eller i guld kan vara kort eller lång.

Den öppna nettopositionen i en valuta eller i guld består av följande poster:

- nettoavistaposition
 - balansräkningsposter
 - oåterkalleliga garantier som med säkerhet kommer att infrias och andra motsvarande poster
 - framtida inkomster och utgifter, om de är skyddade. Om dessa poster beaktas i en position skall denna praxis tillämpas konsekvent och får inte frångås temporärt.
 - andra optioner enligt marknadsvärde, då det är fråga om en option vars underliggande instrument överlåts och detta ger upphov till en valutakursrisk för företaget
- nettoterminsposition
- nettofuturposition
- optionskontrakt till det deltakorrigerade värdet, om Finansinspektionen har godkänt den optionsprissättningsmodell som företaget använder.

En strukturposition kan med Finansinspektionens tillstånd lämnas obeaktad vid beräkning av företagets öppna nettoposition i en valuta.

En strukturposition består av följande poster:

- 1) aktier och andelar i utländska dotter- och intresseföretag
- 2) poster med vilka kapitaltäckningsgraden har skyddats mot valutakursförändringar. Dessa poster skall vara antingen aktier i dotter- eller intresseföretag, materiella nyttigheter eller andra långfristiga poster. Posterna i strukturpositionen får inte bestå av fordringsbevis eller aktier som är avsedda att överlåtas.

Att lämna en strukturposition av detta slag utanför nettopositionen i en valuta förutsätter förhandstillstånd av Finansinspektionen.

Den behandling av strukturpositionen som godkänts skall följas konsekvent och får inte frångås utan tillstånd av Finansinspektionen.

Positionerna i enskilda valutor och i guld rapporteras som nettobelopp, dvs. fordringar och skulder uppges inte separat. S.k. interna affärer mellan olika valutor får inte avräknas från positionerna.

Vid beräkning av nettopositionen i en valuta upplöses valutakorgarna i enskilda valutor enligt korgens valutaproportioner.

Värdepapperen i handelslagret värderas till marknadsvärdet. Andra poster i balansräkningen rapporteras enligt sitt bokföringsvärde.

Vid beräkning av valutapositionen beaktas posterna i valutapositionen enligt situationen på avslutsdagen.

De korta eller långa nettopositionerna i en valuta omräknas till rapporteringsvalutan enligt Finlands Banks/ECB:s medelkurs på rapportdagen. Valutor för vilka Finlands Bank/ECB inte noterar någon medelkurs omräknas till rapporteringsvalutan enligt de noterade marknadskurserna vid den aktuella tidpunkten. Nettopositionerna i guld rapporteras till sitt marknadsvärde i rapporteringsvalutan.

De korta nettovalutapositionerna summeras liksom även de långa nettovalutapositionerna, dock inte positionerna i euro och i eurovalutorna. Det större beloppet i absoluta tal utgör företagets totala nettovalutaposition. Vid beräkning av den totala nettovalutapositionen beaktas inte eurovalutorna. Då till den totala nettovalutapositionen adderas det absoluta värdet av nettopositionen i guld erhålls den totala nettopositionen avseende valutakurs- och guldrisker sammanlagt.

De valutakursrelaterade derivatkontrakt som slutits före den 1 januari 1999 och som omfattar två eurovalutor eller en eurovaluta och ecu upphör att gälla som derivatkontrakt och behandlas i fråga om avistapositionen som fordringar och skulder.

Om summan av företagets totala nettovalutaposition och nettoposition i guld överstiger 2 % av den totala kapitalbasen är kapitalkravet 8 % av summan av den totala nettovalutapositionen och nettopositionen i guld. Kapitalbasen beräknas enligt Finansinspektionens föreskrift 106.6 om rapportering av kapitalbasen och den gruppbaseade kapitalbasen på ett sådant sätt att även posterna för täckning av marknadsrisker beaktas i kapitalbasen. Även om det efter en sådan beräkning inte skulle uppstå något kapitalkrav för valutakurs- och guldrisker för företaget, skall valuta- och guldpositionerna trots det rapporteras till Finansinspektionen.

Kreditinstitut som överhuvudtaget inte bedriver handel med valuta eller guld behöver inte lämna in tabellerna Z13a och Z14 enligt denna föreskrift. Finansinspektionen förutsätter dock att kreditinstitutet utan dröjsmål tillställer Finansinspektionen styrelsens eller direktionens beslut om att kreditinstitutet inte bedriver handel med valuta eller guld. Om kreditinstitutet håller en valutakassa för växling av resevaluta skall det alltid lämna in tabell Z13a. Om valutakassan för växling av resevaluta är så stor att den totala nettovalutapositionen överskrider 2 % av kapitalbasen skall kreditinstitutet även lämna in tabell Z14.

Kreditinstitut som bedriver handel med valuta eller guld men som inte tar öppna valuta- eller guldpositioner behöver inte lämna in tabellerna Z13a och Z14 enligt denna föreskrift. Finansinspektionen förutsätter dock att kreditinstitutet utan dröjsmål tillställer Finansinspektionen styrelsens eller direktionens beslut om att kreditinstitutet inte tar öppna valuta- eller guldpositioner. En öppen valutaposition får inte heller uppstå av en valutakassa för växling av resevaluta. Av beslutet skall framgå på vilket sätt styrelsen eller direktionen kommer att övervaka att beslutet följs. Om Finansinspektionen anser att kreditinstitutets interna kontrollsystem inte är tillräckliga kan Finansinspektionen ålägga kreditinstitutet att rapportera enligt denna föreskrift.

2 Tillämpning av nuvärdesmetoden vid beräkning av valutapositioner

Företaget kan hos Finansinspektionen ansöka om tillstånd att beräkna sina nettovalutapositioner enligt nuvärdesmetoden.

3 Valutor vars växelkurser är bundna till varandra genom avtal

Om valutornas kurser är bundna till varandra med lagligt bindande avtal regeringar emellan bestäms kapitalkravet för dessa valutor på följande sätt:

- De positioner i valutorna beräknas som täcker varandra. Med täckta positioner avses positioner som kvantitativt kan nettas mot varandra. För sådana täckta positioner är kapitalkravet hälften av det som valutakursförändringarna får uppgå till enligt avtalet. För valutapositioner som inte är täckta beräknas kapitalkravet på samma sätt som kapitalkravet för andra valutor.

4 Andra risker

Posterna i utländsk valuta kan även ingå i beräkningarna av positionsrisker och avvecklings- och motpartsrisker och det kan därför bli nödvändigt att för dem beräkna kapitalkravet också för dessa risker.

Bilaga 4 Råvarurisker

1 Allmänt

Kreditinstituten skall beräkna kapitalkravet för råvarurisker i hela verksamheten i enlighet med denna bilaga såvida de inte fått tillstånd av Finansinspektionen att använda en egen modell för beräkning av råvaruriskerna. Kapitalkravet beräknas enligt den löptidsbaserade beräkningsmetod som beskrivs i avsnitt 3 av bilagan eller enligt den förenklade metoden i avsnitt 4.

Varje position i råvaror eller råvaruderivat beräknas i standardmåttenheter, varefter positionerna multipliceras med avistapriset för råvaran. Råvarupriserna rapporteras i mark eller euro beroende på rapporteringsvalutan.

Positioner i guld behandlas som valutakursrisker i enlighet med bilaga 3 eller 5. Valutakursriskerna i råvarupositionerna beräknas enligt bilaga 3 eller 5.

2 Råvarupositioner och råvaruderivat vid beräkningen av kapitalkrav

Följande positioner kan tolkas som positioner i samma råvara:

- positioner i undertyper av råvaror, då undertyperna är sinsemellan utbytbara vid leverans
- positioner i liknande råvaror, om de är nära substitut och om korrelationen mellan priserna på dem är minst 0,9 under minst ett år

Om en råvarufutur eller råvarutermin förutsätter köp eller försäljning av enskilda råvaror upptas den i löptidskategorin enligt förfalldagen till sitt nominella värde, dvs. standardmåttenheten multiplicerad med avistapriset.

Om den ena parten vid en råvarusvap betalar fast pris och den andra marknadspris, beaktas detta vid beräkningen som en serie positioner som till sitt nominella värde multiplicerade med avistapriset hänförs till löptidskategorier enligt tabell 1. Varje betalning enligt råvarusvappen utgör en position. Positionen är en lång position om kreditinstitutet betalar ett fast pris och får betalning i ett rörligt pris, och en kort position om kreditinstitutet får betalning i ett fast pris och betalar ett rörligt pris. Sådana

råvarusvappar där de underliggande instrumenten utgörs av olika råvaror behandlas som separata råvaror.

Råvaruoptioner eller optioner där det underliggande instrumentet är ett råvaruderivat behandlas enligt det delakorrigerade värdet. Optionernas delakorrigerade positioner kan nettas mot positioner i råvaror eller råvaruderivat med identiska underliggande instrument.

Om optionsbeviset anger att det underliggande instrumentet är en råvara behandlas det som en råvaruoption.

Även om råvaran vid en råvarurepa har ställts som säkerhet eller lånats ut måste kapitalkravet för råvarurisken beräknas enligt denna bilaga.

3 Löptidsbaserad beräkningsmetod

Kreditinstitutet skall fördela positionerna i varje råvara på löptidskategorier enligt nedanstående tabell. Fysiska lager skall upptas som poster i den kortaste löptidskategorin.

Löptidskategori
0 <= 1 månad
> 1 <= 3 månader
> 3 <= 6 månader
> 6 <= 12 månader
> 1 <= 2 år
> 2 <= 3 år
över 3 år

Nettning positionerna emellan är tillåten om de är positioner i samma råvara och om de har samma förfalldag. Dessutom är det tillåtet att netta positioner som förfaller inom 10 dagar från varandra på marknader med dagliga leveranstidpunkter.

Kreditinstituten beräknar summan av de långa positionerna respektive summan av de korta positionerna i varje löptidskategori. Summan av positionerna beräknas först i standardmåttenheter och multipliceras därefter med avistapriset för råvaran. Den täckta

positionen inom respektive löptidskategori är den mindre av följande positioner: summan av de långa positionerna i löptidskategorin eller summan av de korta positionerna i löptidskategorin. Den återstående långa eller korta positionen utgör den öppna positionen i ifrågavarande löptidskategori.

Om således de långa positionerna i löptidskategorin är 10 och de korta positionerna är 7 är den täckta positionen 7 och den icke matchade, öppna positionen 3.

De långa eller korta icke matchade positioner som matchas mellan löptidskategorierna är den täckta positionen mellan löptidskategorierna. Den position som inte kan matchas på detta sätt utgör den slutliga öppna positionen.

Kreditinstitutets kapitalkrav för varje råvara beräknas som summan av följande faktorer:

- 1) två gånger den täckta positionen i respektive löptidskategori multiplicerad med 1,5 %
- 2) två gånger den täckta positionen efter matchning mellan löptidskategorierna multiplicerad med 0,6 %
- 3) återstående öppna position multiplicerad med 15 %

Kapitalkravet för kreditinstitutet är summan av kapitalkraven för alla råvaror.

4 Förenklad beräkningsmetod

Den summa av kreditinstitutets långa (korta) positioner som överskrider summan av korta (långa) positioner i samma råvara är kreditinstitutets nettoposition i råvaran.

Kreditinstitutets kapitalkrav för varje råvara beräknas som summan av följande faktorer:

- 1) 15 % av det absoluta värdet av den långa eller korta nettopositionen
- 2) 3 % av det sammanlagda beloppet av de absoluta värdena av långa och korta positioner

Kapitalkravet för kreditinstitutet är summan av kapitalkraven för alla råvaror.

Bilaga 5 Egna modeller

1 Villkor för användning av egen modell

Kreditinstituten kan under de villkor som anges i denna bilaga ansöka om tillstånd av Finansinspektionen att få beräkna kapitalkravet för positionsrisker i aktier och ränteavtal, valutakursrisker och/eller råvarurisker med hjälp av egna riskhanteringsmodeller. Egna riskhanteringsmodeller kan användas i stället för eller i kombination med de metoder som beskrivits i bilagorna 1, 3 och 4. Finansinspektionen kontrollerar modellen innan den får användas för beräkning av kapitalkravet.

För att Finansinspektionen skall kunna bevilja tillståndet skall kreditinstitutets riskhanteringssystem ha en ändamålsenlig struktur och vara väl inkört. Kreditinstitutet skall ha använt modellen under minst ett år. Dessutom skall följande kvalitativa kriterier uppfyllas:

- a) Kreditinstitutet skall utarbeta och upprätthålla en skriftlig dokumentation om riskmättningsmodellen med en beskrivning av hur modellen fungerar.
- b) Den egna riskmättningsmodellen utgör en integrerad del av den dagliga riskhanteringsprocessen och ligger till grund för riskrapporteringen till ledningen.
- c) Kreditinstitutet har en riskkontrollenhet, som är fristående från handelsfunktionerna och rapporterar direkt till ledningen. Riskkontrollenheten ansvarar för planeringen, införandet och underhållet av riskhanteringssystemet. Den bör dagligen analysera resultaten av riskmättningsmodellen och utarbeta rapporter om resultaten och om de åtgärder som behöver vidtas avseende handelslimiter.
- d) Kreditinstitutets direktion och högsta ledning skall aktivt delta i riskkontrollprocessen. Riskkontrollen skall utarbeta dagliga rapporter och ansvaret för genomgången av dem skall ligga på sådana chefer som har tillräckliga befogenheter att besluta om minskningar såväl i positioner tagna av enskilda handlare som i hela kreditinstitutets riskexponering.

- e) Kreditinstitutet skall ha tillräckligt stor och tillräckligt kompetent personal i handelsfunktionerna, riskkontrollen, back office-funktionerna och den interna revisionen.
- f) Kreditinstitutet skall övervaka att skriftligt fastställda riktlinjer och kontrollmetoder för riskmätningssystemet följs.
- g) Kreditinstitutet skall ha tillräckligt med historiskt material som visar att riskmätningssystemet är tillräckligt noggrann.
- h) Kreditinstitutet skall tillräckligt ofta utföra omfattande stresstester och ledningen skall gå igenom resultaten. Resultaten av stresstesterna skall återspeglas i riktlinjer och limiter som fastställs av institutet.
- i) Kreditinstitutet skall som ett led i sin regelbundna interna revision genomföra en fristående översyn av riskmätningssystemet. Översynen skall täcka handelsenheternas och riskkontrollenhetens verksamhet. Kreditinstitutet skall minst en gång om året se över riskhanteringsprocessen. Översynen skall omfatta följande:
- utvärdering av hur ändamålsenlig dokumentationen av riskhanteringsystemen och -processerna och riskkontrollens organisation är
 - utvärdering av hur mätningen av marknadsriskerna är integrerad med den dagliga riskhanteringen och integriteten i ledningens informationssystem
 - utvärdering av tillvägagångssättet för att godkänna riskberäkningsmodellerna och de värderingsmodeller som används inom front och back office
 - utvärdering av omfattningen av de marknadsriskerna som täcks av riskmätningssystemet och av betydande ändringar som genomförs i riskmätningssystemet
 - utvärdering av riktigheten i positionsuppgifterna, riktigheten och ändamålsenligheten av antagandena om volatiliteter och korrelationer och riktigheten i värderingarna och känslighetsanalyserna

- utvärdering av hur konsekvent, aktuell, rättidig, oberoende och tillförlitlig insamlingen av uppgifter om de marknadspriser som behövs i riskmätningssystemet är
- utvärdering av den "back testing" som utförs för att fastställa modellens riktighet

Kreditinstitutet skall kontrollera riskmätningens modellens tillförlitlighet och funktion genom back testing. Testningen skall för varje bankdag ge en jämförelse mellan det hypotetiska värdet på risk som modellen genererar för positionerna i handelslagret vid dagens slut och portföljens förändrade värde vid slutet av följande bankdag. Finansinspektionen undersöker kreditinstitutets förmåga att genom back testing kontrollera både faktiska och hypotetiska värdeförändringar. Back testing av hypotetiska förändringar innebär att portföljens värde vid dagens slut jämförs med värdet vid slutet av följande dag vid oförändrade positioner (dvs. de transaktioner som görs följande dag beaktas ej). Finansinspektionen kräver förbättringar av testningen om den visar sig vara otillräcklig.

2 Villkor för beräkning av specifika risker

Finansinspektionen kan godkänna att kreditinstitutet använder en egen modell för beräkning av kapitalkravet för specifika risker i skuldebrev och aktier om följande ytterligare villkor uppfylls:

- Modellen förklarar den historiska prisvariationen i portföljen.
- Modellen fångar upp koncentrationen i portföljens sammansättning.
- Modellen beaktar konjunkturernas inverkan.
- Modellen har validerats genom back testing för att utvärdera om specifika risker fångas upp. Om Finansinspektionen godkänner att denna back testing görs med underportföljer skall dessa väljas på ett konsekvent sätt.

Kreditinstitut som använder egna modeller som inte uppfyller villkoren i detta avsnitt skall utöka kapitalkravet med ett särskilt kapitalkrav för specifika risker enligt bilaga 1.

3 Beräkning av generella risker med egen modell

Minimikrav för value at risk-beräkning:

- a) Åtminstone daglig beräkning av value at risk-värdena (VaR-värdena)
- b) Ett 99-procentigt ensidigt konfidensintervall
- c) 10 dagars innehavsperiod
- d) Använda volatiliteter skall beräknas för en observationsperiod motsvarande minst ett år utom i de fall där en kortare observationsperiod är motiverad på grund av en betydande ökning av prisvolatiliteten
- e) Marknadsdata skall uppdateras åtminstone kvartalsvis

Modellen skall noggrant fånga upp prisriskerna i optioner och optionsliknande positioner. Övriga optionsrisker, som modellen inte täcker, skall täckas av kapitalbasen.

I modellen skall ingå tillräckligt många riskfaktorer beroende på hur aktiv verksamhet kreditinstitutet bedriver på marknaden. Åtminstone följande krav skall uppfyllas:

- a) I riskmättningsmodellen skall ingå ett antal riskfaktorer avseende ränterisken i de valutor där kreditinstitutet har räntekänsliga positioner i eller utanför balansräkningen. Kreditinstitutet skall upprätta en modell för avkastningskurvan enligt någon allmänt vedertagen metod. För mätning av ränterisken skall avkastningskurvan indelas i minst sex löptidskategorier, så att olika volatiliteter i olika punkter av avkastningskurvan fångas upp. Modellen skall också beakta risken att korrelationen mellan olika avkastningskurvor inte är fullständig.
- b) För mätningen av valutakursrisker skall modellen omfatta riskfaktorer avseende de valutor (inkl. guld) i vilka kreditinstitutet har positioner.
- c) För aktierisker skall modellen innehålla en separat riskfaktor åtminstone för varje marknad på vilken kreditinstitutet har positioner.

- d) För beräkningen av råvarurisker skall modellen innehålla en separat riskfaktor åtminstone för varje råvarutyp i vilken kreditinstitutet har betydande positioner. Modellen skall också mäta prisförändringarna mellan sinsemellan svagt korrelerande, likartade, men ej identiska råvaror. Dessutom bör den beakta förändringarna i terminspriserna till följd av bristande jämvikt i fråga om löptiderna. Modellen bör också beakta marknadssärdrag, t.ex. leveransdagar och möjligheter att stänga positionerna.

Finansinspektionen kan låta kreditinstituten använda historiska korrelationer inom och mellan riskgrupperna under förutsättning att kreditinstitutets metod för mätning av korrelationen är ändamålsenlig och den tillämpas genomgående.

Om kreditinstitutet använder egna modeller utgörs kreditinstitutets kapitalkrav av det högsta av de två nedanstående []:

- a) Föregående dags VaR-värde mätt med parametrarna i denna bilaga
- b) Genomsnittet av VaR-värdena för de föregående 60 bankdagarna multiplicerat med den koefficient som anges nedan.

Koefficienten är alltid minst 3 och den ökas med en plusfaktor mellan 0 och 1 enligt följande tabell beroende på de överskridningar under de senaste 250 bankdagarna som observerats vid back testing. Överskridningarna skall beräknas konsekvent genom back testing baserat på antingen faktiska eller hypotetiska värdeförändringar. En överskridning är den förändring av portföljens värde under en dag som överskrider VaR-värdet enligt modellen. För fastställelse av plusfaktorn måste antalet överskridningar undersökas minst en gång i kvartalet.

Överskridningar	Plusfaktor
Under 5	0
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,85
10 eller fler	1,00

Finansinspektionen kan i enskilda fall eller undantagsfall avstå från kravet på en plusfaktor om kreditinstitutet har gett en tillförlitlig redogörelse för att modellen fungerar och ökningen är grundlös.

Om upprepade överskridningar visar att modellen inte är tillräckligt noggrann kan Finansinspektionen återkalla godkännandet av modellen eller föreskriva korrigeringsåtgärder. Kreditinstitutet skall utan dröjsmål eller senast inom fem bankdagar meddela Finansinspektionen om sådana överskridningar som skulle medföra en ökning av plusfaktorn.

3 Beräkning av specifika risker med egen modell

Kreditinstitutet får beräkna kapitalkravet för specifika risker med hjälp av en egen modell om kraven i avsnitt 2 av denna bilaga uppfylls. Kapitalkravet för specifika risker är enligt kreditinstitutets val någotdera av följande:

- a) Andelen specifik risk i VaR-värdet
- b) VaR-värdena för underportföljer med sådana positioner i skuldebrev och aktier som innehåller specifika risker. I så fall måste underportföljerna fastställas i förväg och får inte ändras utan Finansinspektionens medgivande.

Då specifika risker beräknas med en egen modell adderas kapitalkravet för specifika risker till kapitalkravet för generella risker. De specifika riskernas andel beräknas i både alternativ a och b på genomsnittet för de föregående 60 bankdagarna.

Finansinspektionen kan bevilja undantag från kravet på separat rapportering av specifika risker om kreditinstitutet kan visa att dess modell i enlighet med internationella standarder också fångar upp de emittentrelaterade riskerna i skuldebrevs- och aktiepositioner. Med emittentrelaterade risker avses sådana prisförändringar som beror på emittenten och som avviker från de allmänna förändringarna i marknadspriser. Avvikande prisförändringar av detta slag kan t.ex. orsakas av risken för insolvens.

Tabell 1 Kapitalkrav för generella risker i ränteavtal
Löptidsbaserad beräkningsmetod

Zon	Löptidskategori								Koefficienter (%)	Antagen ränteförändring (%)			
		Räntan 3 % eller högre				Räntan lägre än 3 %							
(1)		(2)				(3)				(4)	(5)		
Ett	1		0	≤	1	månad		0	≤	1	månad	0,00	-
	2	>	1	≤	3	månader	>	1	≤	3	månader	0,20	1,00
	3	>	3	≤	6	månader	>	3	≤	6	månader	0,40	1,00
	4	>	6	≤	12	månader	>	6	≤	12	månader	0,70	1,00
Två	5	>	1	≤	2	år	>	1,0	≤	1,9	år	1,25	0,90
	6	>	2	≤	3	år	>	1,9	≤	2,8	år	1,75	0,80
	7	>	3	≤	4	år	>	2,8	≤	3,6	år	2,25	0,75
Tre	8	>	4	≤	5	år	>	3,6	≤	4,3	år	2,75	0,75
	9	>	5	≤	7	år	>	4,3	≤	5,7	år	3,25	0,70
	10	>	7	≤	10	år	>	5,7	≤	7,3	år	3,75	0,65
	11	>	10	≤	15	år	>	7,3	≤	9,3	år	4,50	0,60
	12	>	15	≤	20	år	>	9,3	≤	10,6	år	5,25	0,60
	13			>	20	år	>	10,6	≤	12,0	år	6,00	0,60
	14						>	12,0	≤	20,0	år	8,00	0,60
	15						>		>	20	år	12,50	0,60

Tabell 2 Kapitalkrav för generella risker i ränteavtal
Durationsbaserad beräkningsmetod

Zon	Modifierad duration (år)	Antagen ränteförändring (%)
(1)	(2)	(3)
Ett	$> 0 \leq 1,0$	1,0
Två	$> 1,0 \leq 3,6$	0,85
Tre	$> 3,6$	0,7

Dnr 2/319/2001

Datum: 7.2.2001

Ersätter föreskrift: 106.12

dnr 10/319/99, 22.6.2000

Gäller fr.o.m. 31.3.2001

tills vidare

51 (52)

Ändringarna är markerade genom
understrykning

Tabell 3 Kreditvärderingsinstitut och "investment grade"-
kategorin

	Lägsta kreditvärdering för masskuldebrev	Lägsta kreditvärdering för penningmarknads- instrument
ALLA EMITTENTER Moody's Investors Service Standard & Poor's Corporation FITCH IBCA	Baa3 BBB- BBB-	P3 A3 F-3
KREDITINSTITUT, VÄRDEPAPPERSFÖRETAG OCH DERAS KONCERNBOLAG Thomson BankWatch	BBB-	TBW-3
KANADA Canadian Bond Rating Service Dominion Bond Rating Service	B++low BBB low	A-3 R-2
JAPAN Japan Credit Rating Agency, Ltd Japan Rating and Investment Information Inc Mikuno & Co	BBB- BBB- BBB	J-2 a-2 M-3
USA Duff & Phelps, Inc	BBB-	3

Denna förteckning kommer eventuellt att uppdateras med jämna mellanrum.